

Objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej Miasta Tarnowa na lata 2021-2037

Wstęp

Wieloletnią prognozę finansową opracowano w oparciu o artykuły 226-230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, w celu przeprowadzenia analizy i oceny sytuacji finansowej miasta i wyznaczenia możliwości inwestycyjnych miasta.

Prognozę tę opracowuje się w celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej miasta, umożliwienia dokonania oceny zdolności kredytowej oraz wskazania możliwości inwestycyjnych Gminy w latach wykraczających poza rok budżetowy. Wieloletnia prognoza finansowa definiująca z jednej strony możliwości pozyskania dochodów, a drugiej – kierunki ich wydatkowania, umożliwia długofalowe i racjonalne zaplanowanie wydatków Gminy, umożliwia także rozpoczęcie z odpowiednim wyprzedzeniem działań związanych z regulacjami prawnymi, uzyskaniem wymaganych prawem decyzji oraz pozyskaniem środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Zgodnie z art. 230 ust. 6 ustawy o finansach publicznych uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego podejmuje nie później niż uchwałę budżetową.

Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 Ustawy o finansach publicznych, określającego, że okres prognozy finansowej powinien obejmować rok budżetowy oraz co najmniej trzy kolejne lata, jednak nie może być krótszy, niż okres, na jaki zaciągnięto bądź planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne oraz niż ostatni rok, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Miasta Tarnowa opracowana została więc do roku 2037, tj. do ostatniego roku realizacji zaplanowanego przedsięwzięcia i spłaty zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie ze wzorem wynikającym z rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, prognoza finansowa składa się z trzech załączników:

- tabeli głównej zawierającej podstawowe dane dotyczące dochodów bieżących i majątkowych w rozbiciu na źródła, wydatków bieżących, w tym m.in. na obsługę długu oraz wydatków majątkowych, przychodów i rozchodów budżetu, źródła sfinansowania deficytu, prognozę kwoty długu, relację zrównoważenia wydatków bieżących i informacje o spełnieniu wskaźnika spłat zobowiązań określonego

w ustawie o finansach publicznych, informacje o finansowaniu programów, projektów i zadań realizowanych z udziałem środków zewnętrznych oraz informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych – załącznik nr 1,

- zestawienie realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć wieloletnich z podziałem na wydatki bieżące i majątkowe: ich łączne nakłady finansowe, limity wydatków budżetu w latach objętych prognozą oraz limity zobowiązań, wyszczególniając przedsięwzięcia współfinansowane środkami zewnętrznymi, przedsięwzięcia związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego oraz pozostałe przedsięwzięcia – załącznik nr 2,
- objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej – załącznik nr 3.

Ponadto, zgodnie z ustawą o finansach publicznych, uchwała zawiera upoważnienia dla Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań:

- związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć,
- z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Upoważnia również Prezydenta Miasta do przekazania w/w uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa.

Wprowadzono upoważnienie dla Prezydenta Miasta Tarnowa do dokonywania zmian w wieloletniej prognozie finansowej w granicach określonych w art. 232 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej na rok 2021 zostały opracowane na podstawie:

- wartości wykazanych w sprawozdaniach rocznych z wykonania budżetu za lata 2018 i 2019,
- planowanych wartości wykazanych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S dot. wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 września 2020 r.;
- kwoty planowanych dochodów ze sprzedaży majątku zgodnie z planem dochodów na 30 września 2020 r.,
- wartości zawartych w projekcie uchwały budżetowej Gminy Miasta Tarnowa na 2021 r.

Natomiast dane zawarte w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2022-2037 zostały opracowane na podstawie przewidywanego wykonania budżetu Gminy Miasta Tarnowa za 2020 r.

Wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i w budżecie Gminy Miasta Tarnowa na rok 2021 są zgodne w zakresie dochodów i wydatków, wyniku budżetu oraz kwot przychodów i rozchodów.

Powyższa zgodność spełnia wymóg zawarty w art. 229 ustawy o finansach publicznych.

1. Dochody

Dochody budżetowe zostały podzielone na dochody bieżące z wyodrębnieniem dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych, subwencji ogólnej, dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące, pozostałych dochodów bieżących, w tym z podatku od nieruchomości oraz dochody majątkowe z wyodrębnieniem dochodów ze sprzedaży majątku i z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

Dochody w roku 2021 zostały przyjęte zgodnie z budżetem. W latach kolejnych opracowano je na podstawie analizy wykonania za lata poprzednie oraz na podstawie wiedzy i przepisów prawa obowiązujących w okresie opracowywania prognozy. Oszacowanie wpływów przeprowadzono odrębnie dla dochodów bieżących oraz majątkowych, których wysokość uzależniona jest od szeregu czynników zewnętrznych.

W związku z art. 227 ustawy o finansach publicznych szczegółowe informacje przedstawiono na okres roku budżetowego i trzy kolejne lata.

Dochody bieżące w 2021 r. obejmują wpływy z tytułu:

- subwencji – wysokość kwoty przyjęto zgodnie z informacją podaną przez Ministerstwo Finansów na podstawie projektu ustawy budżetowej Państwa,
- dotacji celowych otrzymywanych z budżetu państwa na bieżące zadania własne i zlecone – wysokość kwoty przyjęto zgodnie z informacją przedstawioną przez Wojewodę Małopolskiego,
- dotacji z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego wynikające z zawartych porozumień,
- podatków: od nieruchomości, od środków transportowych, rolnego i leśnego,
- opłat lokalnych: za gospodarowanie odpadami komunalnymi, użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd, wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i pozostałych,
- udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochód budżetu państwa,
- usług wykonywanych przez jednostki organizacyjne,
- wpłaty dywidendy od spółki miejskiej,
- środków zewnętrznych na zadania bieżące.

Dochody bieżące w kolejnych latach wykazują stały wzrost w stosunku do planu roku ubiegłego; przyjęto wysokości wynikające z prognozowanych wpływów według przyjętych źródeł.

Zaplanowane na zadania bieżące środki zewnętrzne dotyczą programów realizowanych przez jednostki oświatowe, Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Zakład Aktywizacji Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wydział Urzędu Miasta.

Dochodami majątkowymi są dochody pozyskiwane na finansowanie inwestycji (środki zewnętrzne i budżetu państwa oraz dotacje z funduszy celowych) oraz wpływy z

tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego, z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, a także wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

Zaplanowane na zadania majątkowe środki zewnętrzne dotyczą:
- inwestycji zakończonych i rozliczanych oraz kontynuowanych w roku 2021 (zapisane kwoty wynikają z podpisanych umów o dofinansowanie):

- rozbudowa Zespołu Szkół Muzycznych w Tarnowie o salę koncertową,
- rewitalizacja Parku Strzeleckiego,
- budowa połączenia węzła autostrady A4 w Wierchosławicach ze Strefą Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – zadanie 2: przebudowa DW 973 na obszarze Miasta Tarnowa wraz z infrastrukturą,
- integracja e-usług w informacji przestrzennej,
- integracja transportu publicznego w Tarnowie,
- zwiększenie dostępności transportowej tarnowskich stref aktywności gospodarczej wraz z poprawą parametrów ruchu tranzytowego w Subregionie tarnowskim etap I: rozbudowa ul. Spokojnej,
- przebudowa drogi krajowej nr 73 do drogi krajowej nr 94 w mieście Tarnowie – etap I,
- utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej Piaskówka-Komunalna w Tarnowie,
- obniżenie poziomu niskiej emisji w Tarnowie,
- Nowe Przestrzenie Zdarzeń,
- Tarnowski Rower Miejski,
- gospodarowanie wodami opadowymi w zlewni potoku Stary Wątok w Tarnowie.

W 2021-2022 prognozowany jest wzrost dochodów majątkowych z budżetu państwa.

Zaplanowano dochody z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, mającego na celu wsparcie inwestycyjne dla jednostek samorządu terytorialnego. Rada Ministrów przyjęła uchwałę Nr 102 z 23 lipca 2020 r., która określiła zasady rozdziału i przekazywania wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego oraz zakres, sposób i termin przedstawiania informacji o wykorzystaniu wsparcia.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy Miasta Tarnowa dochody te zaplanowano na modernizację dróg i budowę ścieżek rowerowych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz na modernizację bazy sportowej, rekreacyjnej i oświatowej. W przypadku nie otrzymania wsparcia rządowego inwestycje te nie będą realizowane.

Ponadto zaplanowano środki z Funduszu Dróg Samorządowych zgodnie ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie realizacji inwestycji wieloletniej.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w 2021 r. planowane są z następujących źródeł: nieruchomości pod usługi i przemysł, nieruchomości zabudowane, nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne, lokale komunalne, działki uzupełniające, zwroty nieruchomości, zamiany.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego w latach 2021-2022 oprócz w/w źródeł obejmować będą sprzedaż terenów przy ulicy Lotniczej i alei Tarnowskich, terenów przy ul. Komunalnej oraz terenów przy al. Piaskowej.

Począwszy od roku 2023 prognozowane dochody majątkowe przyjmują wartość niższą od planowanych w latach poprzednich z uwagi na brak możliwości oszacowania dotacji majątkowych.

2. Wydatki

Wydatki w wieloletniej prognozie finansowej prezentowane są zgodnie z przeznaczeniem wydatków w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. W roku 2021 kwoty zostały przyjęte zgodnie z projektem budżetu.

Podstawę prawną do planowania wydatków budżetowych stanowi ustawa o samorządzie gminnym, która określa zakres działania i zadania własne gminy oraz inne ustawy określające zadania zlecone gminie do realizacji.

Przy planowaniu wydatków bieżących obowiązuje zasada, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (nadwyżka środków pieniężnych wynikająca z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). W latach objętych prognozą relacja ta została zachowana.

Regułą przyjętą do projektowania wydatków bieżących w 2021 r. była ocena potrzeb jednostek organizacyjnych Gminy zgodnie z zasadą gospodarności. Wysokość wydatków przyjęto wg następujących założeń:

- 1) ograniczenie wydatków na oświatę poprzez dalsze wprowadzenie standaryzacji zatrudniania pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach,
- 2) ograniczenie środków na bieżące remonty, w tym remonty dróg,
- 3) uzyskanie poziomu wydatków na zagospodarowanie odpadów komunalnych równego planowanemu wpływowi,
- 4) racjonalizację wydatków ponoszonych na komunikację miejską,
- 5) racjonalizację zatrudnienia pracowników w jednostkach miejskich.

W latach kolejnych bieżące wydatki ograniczane będą do niezbędnego minimum, zapewniając jednak funkcjonowanie jednostek organizacyjnych i zabezpieczenie potrzeb mieszkańców oraz uwzględniając zakończenie dużych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

W ramach wydatków bieżących wyodrębniono wydatki:

- na obsługę długu zgodnie z planowanymi wykupami wyemitowanych obligacji komunalnych, spłatami kredytów i pożyczek zaciągniętych w poprzednich latach oraz planowanych do emisji obligacji komunalnych w latach 2021-2022,
- na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń – przyjęto racjonalizację zatrudnienia z założeniem corocznego wzrostu dodatku stażowego, odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz regulację płac (dot. najniższej płacy minimalnej),
- związane z realizacją przedsięwzięć bieżących, w tym realizowanych z udziałem

środków zewnętrznych.

Wydatki majątkowe budżetu miasta zaplanowano uwzględniając kontynuację lub zakończenie wieloletnich zadań rozpoczętych w latach wcześniejszych, w tym realizację zadań współfinansowanych środkami bezzwrotnymi zewnętrznymi, zadania przewidziane do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego oraz zadania finansowane ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

3. Przedsięwzięcia

W załączniku nr 2 do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zamieszczono wykaz przedsięwzięć, okres ich realizacji, łączne nakłady finansowe oraz limity wydatków w poszczególnych latach, wynikające z zawartych i planowanych do zawarcia umów.

W wykazie przedsięwzięć wyodrębniono trzy grupy:

- 1) programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków zewnętrznych:
 - wydatki bieżące – realizowane przez jednostki oświatowe w ramach programu Erasmus+ i Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz dotyczące Małopolskiej Chmury Edukacyjnej, projekty związane z ochroną środowiska, wsparciem opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych, wsparciem i aktywizacją osób niepełnosprawnych, wsparciem dla kadry tarnowskich domów pomocy społecznej oraz promocją potencjału małych i średnich przedsiębiorstw,
 - zadania majątkowe – realizowane w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, który dysponuje środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, a dotyczące utworzenia stref aktywności gospodarczej i zwiększenia ich dostępności transportowej, integracji transportu publicznego, przebudowy dróg krajowych, rewitalizacji centrum miasta oraz ochrony środowiska;
- 2) planowane zadanie realizowane na podstawie umowy partnerstwa publiczno-prywatnego (Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji) – wydatki bieżące i majątkowe realizowane do roku 2037;
- 3) pozostałe zadania (wydatki bieżące i majątkowe):
 - zadania bieżące z zakresu poprawy stanu technicznego dróg, gospodarki komunalnej i transportu oraz rewitalizacji zabytkowego budynku, certyfikacją systemu zarządzania jakością w Urzędzie i opracowywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa,
 - zadania inwestycyjne z zakresu poprawy stanu technicznego dróg, podnoszenia edukacji kulturalnej mieszkańców, rozbudowy miejskich obiektów sportowych i rekreacyjnych, rozbudowy bazy oświatowej, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz zagospodarowania odpadów komunalnych,

- objęcie udziałów w kapitale zakładowym spółek miejskich.

4. Przychody i rozchody oraz deficyt budżetowy

Przychody w 2021 r. w łącznej kwocie 89.370.470,81 zł obejmują:

- 1) planowane do zaciągnięcia kredyty w bankach krajowych i emisję obligacji komunalnych w kwocie 71.105.000,00 zł,
- 2) niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 10.200.344,00 zł,
- 3) środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i dotacje na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (rozliczenie) w kwocie 1.184.564,67 zł,
- 4) wolne środki, jako nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikającą z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 6.880.562,14 zł.

Zaplanowana kwota wolnych środków wynika z nierozdysponowanych rezerw, środków bieżących i majątkowych niewykorzystanych przez jednostki organizacyjne Gminy, w tym na realizację programów z udziałem środków zewnętrznych i realizację zadań z zakresu ochrony środowiska oraz środków otrzymanych w 2020 r. z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Funduszu Dróg Samorządowych przeznaczonych na finansowanie zadań wieloletnich.

Planuje się zaciągnięcie kredytów w bankach krajowych i emisję obligacji komunalnych w łącznej kwocie 71.105.000,00 zł, z tego na pokrycie deficytu budżetowego kwotę 36.974.751,18 zł (w tym na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej kwotę 21.000.000,00 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań kwotę 34.130.248,82 zł.

Rozchody budżetu w łącznej kwocie 41.010.810,96 zł obejmują spłatę pożyczek zaciągniętych ze środków Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (702.210,96 zł) oraz kredytów zaciągniętych w bankach krajowych i częściowy wykup wyemitowanych obligacji komunalnych (40.308.600,00 zł).

Przyjmuje się, że spłata długu finansowana jest nowo zaciąganym kredytem w banku krajowym i emitowanymi obligacjami komunalnymi w kwocie 34.130.248,82 zł oraz wolnymi środkami, jako nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikającą z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 6.880.562,14 zł.

W spłatach rat kapitałowych zaciągniętych kredytów i częściowych wykupach wyemitowanych obligacji komunalnych uwzględniono również wyłączenia przypadające na dany rok określone w art. 243 ust. 3 i 3a ustawy o finansach publicznych oraz wyłączenia związane z zobowiązaniami zaciągniętymi na pokrycie ubytków w dochodach podatkowych zgodnie z art. 15 zoa i art. 15 zob ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych